

המנהיגים של המחר

מסי מסבירה לבני הנוער בישראל מה עומד מאחורי ההפגנות של הקהילה האתיופית בישראל, תומר משפר את חייהם של ילדים עם בעיות חברתיות, סיסאי חולם לעזור לאחרים בעזרת ספורט, וענבל מצילה את העולם מאסון אקולוגי
ורד גולדמן פורסם: 11.06.19, 12:54

לפני שלוש שנים החליטה מסרט (מסי) גובזה, בת למשפחה יוצאת אתיופיה, שהיא רוצה לשנות את החברה בישראל. היא הצטרפה לתוכנית "אריאלה", שמטפחת תלמידים וסטודנטים יוצאי אתיופיה, ויצאה איתם למחנה קיץ בינלאומי, בו השתתפו בני נוער מכל העולם. "הייתי מאוד חברותית, יוזמת, עם מורל גבוה, ואחרי שבועיים הציעו לי להיות מדריכה", היא מספרת. "די מהר הבנתי שאני נהנית ורוצה להוביל לשינוי בחברה שלנו".

מסי (18) החליטה ליישם את כושר המנהיגות שלה גם בבית הספר. "לשבת כל היום מול נטפליקס זה לא לעשות משהו אמיתי", היא אומרת. "מה הנוער עושה בקיץ? עובד, חוסך כסף, ואז מבזבז אותו על יציאות עם חברים. אני מנצלת את הזמן שלי בצורה שונה. אפשר לשבת ולא לעשות כלום ולהתלונן על בית הספר, החברה, או המצב בארץ. הדור של היום עסוק בסמארטפונים, מתלונן על זה, ואז ממשיך להתעסק בהם. אם משהו באמת חשוב לך ואתה רוצה לשנות אותו, אתה יכול".

ומה חשוב לך לשנות?

"בעקבות ההפגנות האחרונות של יוצאי אתיופיה בארץ הבנתי שהדור הצעיר כאן לא מבין את מצב הקהילה. אני עובדת על פרויקט, מערך הרצאות שארצה ליישם בתיכון בו אני לומדת, שיסביר לתלמידים על האוכלוסייה והתרבות שלנו. המורה שלי התלהבה ותומכת בי".

מאיפה בא הרצון שלך לחולל שינוי?

"מסי באתיופית זה בסיס, התחלה של משהו. אני הבת הבכורה במשפחה, אז כל הציפיות והאחריות מוטלים על הכתפיים שלי. להורים שלי יש המון ציפיות ממני וזה טוב. ברגע שיש אדם נוסף שמאמין בך מלבדך, יש לך יותר מוטיבציה להצליח. אפשר להתחיל שינוי גם מגרגיר אבק. אני חושבת שגם בצה"ל אפשר להדריך. אני רוצה להיות לוחמת קרבית, ואולי גם לצאת לקורס קצינים".

ואחרי הצבא?

"מנתחת לב. ככה יהיה לי את הכוח להחזיר חיים לאדם, או לשפר אותם".

"הייתי ילד בודד"

תומר וייסמן (18) מקריית טבעון עלה לארץ מארצות-הברית בגיל 8 בלי לדעת מילה בעברית. "הייתי הילד החדש שהגיע מחו"ל וכולם מלמדים אותו לדבר עברית", הוא אומר. "בכיתה ה' עברתי לבית ספר חדש והיה לי מאוד קשה להשתלב חברתית. הפכתי לילד שקט, מופנם, זה שיושב בקצה הכיתה ולא מדבר עם אף אחד". היום תומר משתמש בחוויה הקשה שעבר כדי לשפר את חייהם של עשרות ילדים אחרים ברחבי הארץ.

(צילום: דנה קופל)

בכיתה י' שמע תומר על LEAD, ארגון א-פוליטי שהוקם במטרה לפתח את דור המנהיגים הבא של ישראל. מדי שנה מגישים כששת אלפים תלמידי כיתות י' מכל רחבי הארץ מועמדות להתקבל אליו, ומתוכם נבחרים כ-150 בני נוער בעלי פוטנציאל למנהיגות והובלה. במסגרת LEAD מתנסה כל אחד מבני הנוער במנהיגות מעשית על ידי הקמה וניהול של פרויקט חברתי. תומר בחר בנושא שקרוב לליבו: בדידות חברתית.

"בניתי מסלול של חמישה מפגשים, שמבוסס על מודל פסיכולוגי שנקרא 'מודל הספירלה'", הוא מספר. "הספירלה מתארת התפתחות של ילד מהרגע הראשון שבו הוא מקיים אינטראקציה עם החברה ועד הרגע שבו הוא חווה דחייה ראשונה או טראומה. מצאתי ארגון שמתעסק בפסיכולוגיה קבוצתית ובקשיים חברתיים, שיש להם מקום מסודר אליו מגיעים ילדים מכיתות א' ועד י"ב, ושם אני פועל."

ניגשתי אליהם עם מודל הספירלה ובניתי בעזרתם תוכנית של חמישה מפגשים, שבה אנחנו מלמדים את הילדים אמפתיה וראיית האחר. המטרה היא לעזור לילד להבין איך ההתנהגות שלו משפיעה על אחרים ולתת לו כלים לשבור את הספירלה.

100 ילדים כבר עברו בפרויקט, ובכל פעם אני מקבל משוב מהילדים והמדריכים עד כמה המפגשים האלה משפיעים על חיי החברה של הילדים. היום אני עובד על פתיחת מסלול ספירלה שיימשך שנה במועדונת של נוער בסיכון, והמטרה היא שבשנה הבאה הילדים שעברו את המסלול ידריכו ילדים אחרים."

מה המסר שלך לבני נוער אחרים?

"תמיד רציתי להיות מנהיג, מגניב, כריזמטי, אבל המוטיבציה הזו לא הובילה אותי לשום מקום. אפשר להוביל דברים על בסיס כוח הרצון אבל צריך שמשוה באמת ייגע בך כדי לחולל את השינוי."

הרחק משכונת הילדות

את סיסאי סמיים (18) אני פוגשת בדרכו להעביר לילדים שיעור בטניס שולחן. סיסאי, שעלה מאתיופיה, התנתק ממשפחתו בגיל 14 ועבר ללמוד בפנימיית ימין אורד, שם למד להאמין בעצמו ועד כמה רחוק הוא מסוגל להגיע. "עד אז הייתי ילד נטול כלים", הוא אומר. "גרתי בשכונה בעייתית והזנחתי את עצמי. בגיל עשר הכרתי משפחה של חבר."

הייתי הולך אליהם לארוחות והם היו מלמדים אותי מתמטיקה, שירה וגיטרה — דברים שלא למדתי בחיים. לאט-לאט התחלתי להתפתח ולהתרחק מהשכונה שבה גרתי. הלכתי למרכזי נוער והבנתי שאני רוצה משהו אמיתי בחיים. רציתי לצאת מהבית ולא הייתה לי אפשרות, עד ששמעתי על פנימיית ימין אורד והחלטתי לעבור לשם."

ומה השתנה בך שם?

"בפנימייה מקשיבים לי ואני בא לידי ביטוי. הלכתי לקורס מש"צים (מדריכי של"ח צעירים) ונגעתי לראשונה בהדרכה. לפני שנתיים אחת המורות בפנימייה שאלה אותי מה החלום שלי, ועניתי לה - להיות שחקן טניס שולחן מקצועי. כבר למחרת היא הפגישה אותי עם אלוף הארץ, שלימד אותי לשחק. היום אני מדריך ילדים אחרים, ומרגיש תחושת סיפוק שאני מעניק להם את מה שאני לא קיבלתי בילדות שלי. מבחינתי, המודל למנהיג טוב הוא מישהו סובלני שיודע לסחוף ולעזור לאנשים".

עכשיו סיסאי שואף להתגייס לאחת היחידות המובחרות בצה"ל, סיירת מטכ"ל או שייטת 13. "אני לא רוצה לדבר יותר מדי ולהגזים בפנטזיות", הוא אומר, "אבל אני רואה את עצמי יום אחד בפוליטיקה".

ענבל וסלי מתל-אביב תחגוג עוד מעט 18, ואחד הדברים שטורדים את מנוחתה היא ההתחממות הגלובלית. "הגעתי לנושא בשנים האחרונות, בעקבות הלימודים בבית הספר", היא מספרת. "היו מורים שדיברו איתנו על אקלים וסביבה. באחד הימים המורה לאנגלית ביקשה שנכתוב עבודה על נושא שאנחנו רוצים לחולל בו שינוי חברתי, ושוב חזרתי לנושא היחס שלנו לבעיות סביבתיות".

ככל שקראתי על זה יותר, הבנתי שמדובר כאן נטו בהשרדות. האם אנחנו רוצים לחיות פה. הגעתי למסקנה שיש הדחקה מאוד גדולה, והנושא לא נמצא בראש סדר העדיפויות הציבורי. הרבה בני נוער מרגישים שהיו רוצים לקחת חלק בשינוי, אבל מרגישים לבד. גם אני הרגשתי ככה, עד שפגשתי את ארגון 'מגמה ירוקה'".

מאז ענבל נטלה חלק בלא מעט פעילויות ציבוריות. "יש גל חזק של מחאות נוער למען האקלים ברחבי העולם בחצי השנה האחרונה", היא אומרת. "בני נוער שמפסיקים את שגרת החיים שלהם ואת הלימודים, יוצאים להפגין ולשבות ולהשתתף בכל מיני פעולות שקוראות לממשלות לעבור לאנרגיה מתחדשת ולהפסיק או לצמצם את פליטת גזי החממה. ב-15 במאוס שבתנו לראשונה וגייסנו מאות בני נוער שהגיעו למצעד. גם לפני כמה שבועות קיימנו מצעד בהשתתפות אלפי בני נוער".

"מגמה ירוקה" - תנועה אזרחית דמוקרטית הפועלת לשינוי המציאות הסביבתית והחברתית בישראל - עוסקת במגוון רחב של נושאים: קידום אנרגיות מתחדשות וצמצום התלות בגז ובדלקים מזהמים, הבראת מפרץ חיפה, קידום תחבורה ציבורית, שמירת ים וחופים, חיזוק ערי הנגב, צמצום תעשיית המזון מן החי ואיסור שימוש בפלסטיק חד-פעמי. "אנחנו לא מתכננים להפסיק במחאה עד שיהיה כאן שינוי משמעותי", מספרת ענבל.

מה המסר שלך לבני הנוער שקוראים את הכתבה הזו?

"אל תהססו לדבר, לפעול ולנסות לשנות דברים. אנחנו יכולים להפוך את העולם למקום טוב יותר".